

[Victor Pürschel.]

sagt). Det glæder mig, at selv det ærede Medlem, der nu afbrød mig, var i Stand til at opfatte, at det var morsomt; saa er jeg rolig for, at alle her i Salen har forstaaet det.

Saa er der Tale om § 13, og der spørges om Fejghed. Det er en Erfaring, man gjorde under Krigen, at brillante Folk, der helt igennem har gjort deres Pligt som Soldater til det yderste, i en given Situation kan gribes af en Nervøsitet og stikker af, ganske simpelt stikker af, opfører sig som rene Kujoner. Det kan blive til et strafbart Forhold; det kan ske, og saa er det, man siger, at hvis vedkommende derefter viser sig at være en *all right* Soldat, kan Straffen bortfalde. Det er en meget naturlig Bestemmelse, og det er en Bestemmelse, som jeg for mit Vedkommende har ønsket bevaret, efter at jeg har læst en fransk Jurists Erfaringer som Krigsdommer.

Den samme franske Jurist talte om den store Vanskelighed, man havde under Krigen ved at have virkningsfulde Straffe. Man kom forholdsvis hurtigt bort fra at bruge Dødsstraf i stort Omfang. Jeg tror, at hvis man kunde faa det oplyst — men det har ikke været mig muligt i hvert Fald —, vilde man komme til det Resultat, at Antallet af Dødsstraffe, der blev eksekveret under Verdenskrigen, er forholdsvis meget ringe. Naturligvis har der fundet Dødsstraffe Sted. Jeg ved personlig et Tilfælde, som jeg fik refereret fra et fransk Regiment, hvor 2 Mand havde gjort sig skyldige i Lydighedsnægtelse; de vilde ikke; de sagde ganske simpelt: vi vil ikke ud til Skyttegraven mere. Kompagnichefen søgte at tale dem til Fornuft, men det mislykkedes; de vilde ikke. Derefter blev det samme forsøgt af alle højere Instanser op til Divisionsgeneralen; man forsøgte paa enhver Maade at faa disse Folk, som man meget nødtigt vilde til at straffe, til at forstaa, at dette kunde ikke taales i en Hær, men de fastholdt, at de vilde ikke, og saa blev de skudt. (*Oluf Pedersen*: Saa kom de da ikke til Fronten). Nej, men de naaede heller ikke det, som man ikke kunde have, at man kunde undgaa at komme til Fronten blot ved at sige: vi vil ikke. Det var dette Eksempel, man ikke kunde have, og det har alle her i Salen forstaaet undtagen det ærede Medlem, der fortsat afbryder.

Lange Frihedsstraffe var det jo meget svært at eksekvere, og man kom derfor under Verdenskrigen meget hurtigt ind paa at give Divisionscheferne en Benaadningsbemyndigelse, saaledes at disse langvarige Frihedsstraffe overhovedet ikke blev ekse-

kveret; de blev betinget udsat, saaledes at de skulde afsones efter Krigen. Men det siger sig jo selv, at naar en Hær vender hjem efter Krigen, enten det nu sker som den russiske i Opløsningstilstand eller som den tyske i delvis Opløsningstilstand eller paa normal Maade som den engelske eller franske eller andre Hære gjorde det, kunde man ikke have det, at Hundreder, maaske Tusinder af Folk, der havde ligget og kæmpet i Skyttegravene, derefter blev puttet i Fængsel, og Resultatet var en Eftergivelse af disse Straffe.

Jeg nævner dette for at vise, at man i Virkeligheden, naar man kommer ud i Krigen, er meget vanskeligt stillet med et Straffesystem for de grovere Forseelser.

Dér spurgte det ærede Medlem Hr. Valdemar Sørensen om Sammenhængen i, at en Forseelse i Fredstid kunde straffes f. Eks. med 8 Aars Fængsel, i Krigstid kunde den straffes med Livsstraf, og saa falder Forseelsen i Krigstid, Dommen bliver ikke eksekveret, Krigstiden ophører, og Straffen gaar over til livsvarigt Fængsel. Det fandt det ærede Medlem var meget inkonsekvent. Dertil vil jeg gerne sige, at det er efter min Mening kun tilsyneladende, for tilbage bliver den Kendsgerning, at Forseelsen er begaaet paa et Tidspunkt, hvor den er ganske særlig graverende, nemlig i Krigstid, og derfor er der ikke noget urimeligt i, at ogsaa Fængselsstraffen er meget stærkere. Men dertil kommer endelig den simple Ting, at finder man saa ved Krigens Ophør, at en saadan Mand ikke bør straffes eller ikke bør straffes i lang Tid, ja, saa benaader man ham, eller man giver en Amnesti, og saa klares den Historie derigennem. Det er ganske naturligt, det behøver man ikke at spekulere saa forfærdelig længe over.

Det ærede Medlem Hr. Svend E. Johansen fandt det ganske urimeligt, at man skulde straffes, hvis en foresat havde givet Anledning til den omhandlede Forbrydelse. Dér vil jeg gerne sige, at der kan være noget i Betragtningen, hvis det er saaledes, at den Anledning, der er givet, nøjagtig svarer til det, der er sket. Saa kan der være noget i det, men saa kan man ved denne Regel naa til, at Straffen kan ned sættes, og dette vil sige, at den kan gaa ned til en Irettesættelse. Der er dog vist ikke nogen Fare for, at der skulde ske noget Justitsmord her — hvis det sker, er det i hvert Fald ikke Regelens Skyld.

Det ærede Medlem stillede den Regel op, at har en Mand udæsket, skal den Mand straffes, og ikke den Mand, der saa forser sig. Ja, lad os nu sige, at en Befalingsmand